

Da bismo omogućili čitaocu ove recenzije da dobije neku predodžbu o onome što u knjizi ima — jer je veoma teško iznijeti ukratko sadržaj knjige — iznijet ćemo iz knjige samo nekoliko naslova: 1. Knjige, biblioteke, knjižno tržište; 2. Stručne knjige i stručni časopisi; 3. Literatura i kako do nje doći; 4. Citiranje; 5. Čitanje i ekscerpiranje; 6. Skupljanje materijala (kartoteka); 7. Oblici pismenih radova; 8. Dovršavanje znanstvenog rada; 9. Umnožavanje i tisk; 10. Bibliografija katoličke teologije. Ovo je posljednje poglavje osobito dragocjeno, jer je u njemu sakupljena sva katolička bibliografija koja je studentu potrebna za znanstveni rad.

Adalbert Rebić

PRIESTER IN DEUTSCHLAND. Forschungsbericht über die im Auftrag der Deutschen Bischofskonferenz durchgeführte Umfrage unter allen Welt — und Ordenspriestern in der Bundesrepublik Deutschland. Gerhard Schmidchen, Universität Zürich. In Verbindung mit dem Institut für Demoskopie Allensbach. Herder Freiburg 1973. Stranica XIII + 244.

U ovom svesku su sakupljeni rezultati, i analiza tih rezultata, druge ankete koju je dala sprovesti Biskupska konferencija Savezne republike Njemačke. Prva je anketa bila sprovedena među samim vjernicima o njihovu stavu prema Crkvi i prema društvu, a objavljena je u svesku **ZWISCHEN KIRCHE UND GESELLSCHAFT** (vidi recenziju u BS XLIII od godine 1973. str. 363). Ova druga anketa bila je sprovedena samo među svećenicima, i to dijecezanskim i redovničkim. Na ovu anketu stiglo je neobično mnogo odgovora što znači da je anketa naišla na širok odjek među svećenicima: od 26.206 ispitihih listića koji su bili rasposlani svećenicima stiglo ih je 5 odgovorima točno 20.131 to jest 76%. Podaci ove ankete daju vjernu sliku svećenika u Njemačkoj.

Analiza ankete podijeljena je na 4 poglavља koja obuhvaćaju slijedeća pitanja: **Tko su svećenici?** (I), **Zadaci svećenika** (II), **Služba i poziv** (III), **Svećenik i Crkva** (IV). Dok su prva dva poglavљa više deskriptiv-

na, dotle su dva daljnja poglavљa (**Služba i poziv, Svećenik i Crkva**) analitička i otkrivaju mnoge, pa i krizne situacije u kojima se svećenici nalaze te nabacuju mnoga teološka pitanja.

Anketni listić koji je dobio svaki svećenik u Njemačkoj sadržavao je 96 pitanja. Ta su pitanja bila poraz dijeljena na šest tema: 1. Podaci o osobi te o vanjskim uvjetima i okolnostima osobe, 2. Svećenikovo djelovanje, 3. služba i poziv svećenikov, 4. Pitanja o celibatu, 5. Odnos prema Crkvi, 6. Kontakti i pripadanje grupi.

Analiza ankete pokazuje da svećenstvo nije monolitičko. Iz nje se da de nazreti veoma široki spektar pastoralnih i teoloških pozicija a s tim u vezi i unutarcrkvena napetost koja nekom izgleda fatalnom a drugom opet kao znak nade. Jedva da ima još koje pitanje od temeljna značenja na koje bi svećenici jednodušno i jednoznačno odgovorili. Mišljenja se veoma razilaze i među mlađim i među starijim svećenicima. Ova je analiza stoga svećenicima postala kao neki instrument dijagnoze koju su oni sami dali o svome svećeničkom staležu a koja bi im trebala poslužiti da svoje svećeničke probleme ozbiljno shvate i da formuliraju nove modele svoga staleža koji će vrijediti za Crkvu sutrašnjice.

U djelu ima izobilje podataka o svim mogućim situacijama u kojima se nalazi svećenik današnjice. Tako ta knjiga može poslužiti za dalnje proučavanje i analiziranje situacije u kojoj se danas nalaze svećenici.

Istina, anketa je sprovedena među svećenicima u Njemačkoj. Ali ona ima veliko značenje i za svećenike koji žive i djeluju u našoj sredini. Knjiga bi izvrsno mogla poslužiti poglavarima u našim sjemeništima te biskupima, dekanima i profesorima bogoslovnih učilišta redovničkim poglavarima i svima onima koji kao predstojnici sa svećenicima imaju mnogo posla. Knjiga će izvrsno pomoći i svim svećenicima da proučavajući podatke i analize tih podataka što bolje upoznaju sebe i svoje probleme i da ih u pravo vrijeme pozitivno rješavaju, na svoje vlastito dobro i na dobro crkvene zajednice u kojoj rade.

Adalbert Rebić